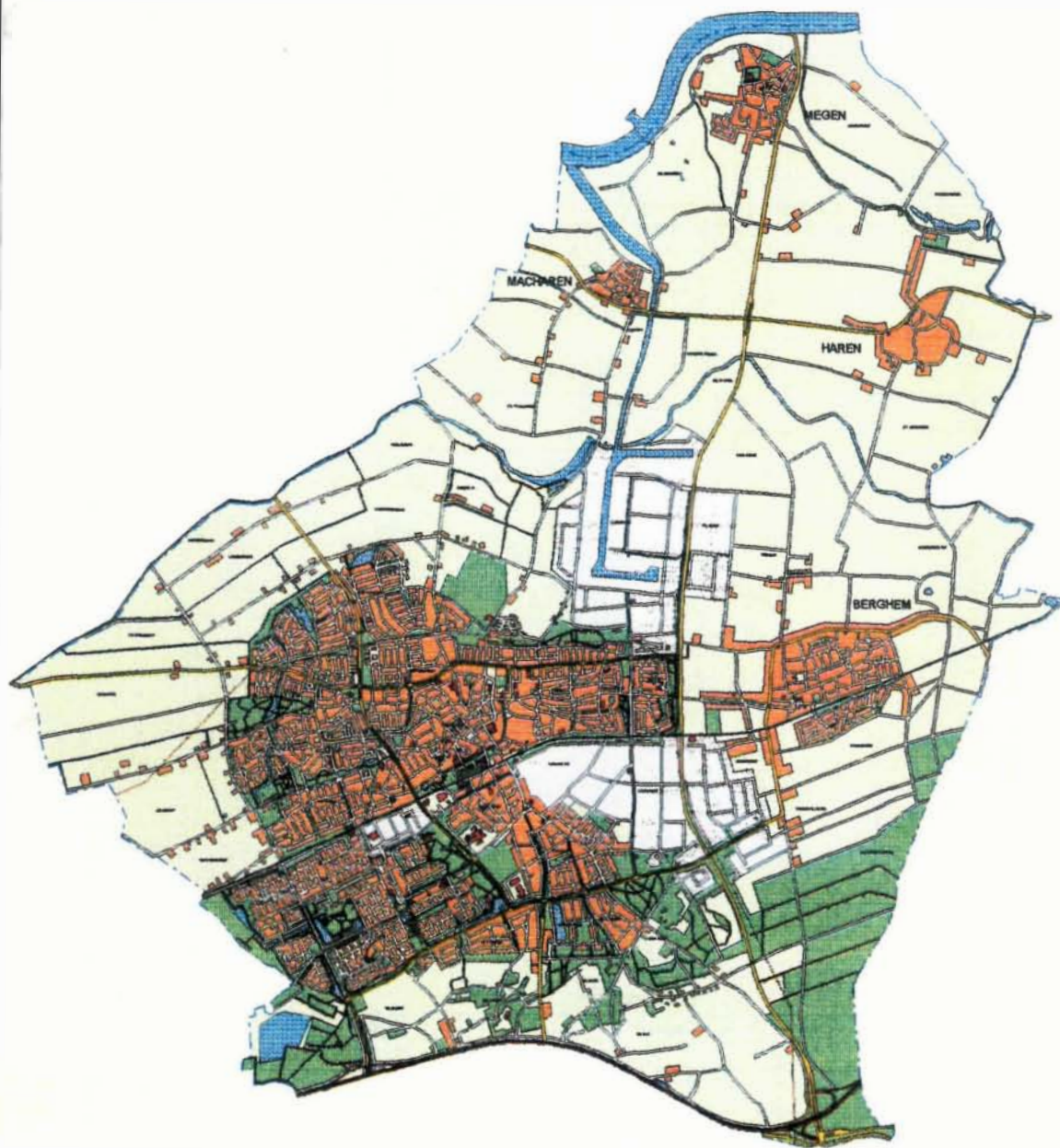


# WIJKBEHEER OSS



**OSS SCHOON, HEEL EN VEILIG**

Oss, december 1995

**WIJKBEHEER OSS**

**OSS SCHOON, HEEL EN VEILIG**

1.	ALGEMENE INLEIDING . . . . .	1
2.	PROCES VAN WIJKBEHEER . . . . .	5
3.	DEELNEMERS . . . . .	7
4.	GEMEENTELIJKE ORGANISATIE EN WIJKBEHEER . . . . .	8
5.	WIJKBEHEERPLANNEN . . . . .	15
	BIJLAGE . . . . .	19

## 1. ALGEMENE INLEIDING

Sinds een aantal jaren wordt in Oss gewerkt aan buurtbeheer. Daardoor werkt Oss mee aan de ontwikkeling van een landelijke tendens, die in veel gemeenten op een eigen wijze wordt ingevuld.

Dat houdt in dat, na inventarisatie door buurtbewoners, door de gemeente een keus gemaakt wordt voor de integrale aanpak van een aantal samenhangende problemen in een wijk. Deze problemen worden in nauw overleg met de bewoners opgelost. Vaak worden extra financiële middelen ingezet.

In november/december 1994 is de Nota Structuur buurt- en wijkbeheer in de gemeente Oss vastgesteld door het College van Burgemeester en Wethouders en daarna, na een positief advies van de commissie, door de gemeenteraad.

Zoals de notitie aangeeft gaat het om een groeimodel voor de jaren 1995 - 1998.

Daarnaast is in november 1994 het lokaal beleidsplan Integrale Veiligheid "Oss overal veilig" door de gemeenteraad aangenomen.

In dit beleidsplan staan de gemeentelijke plannen en initiatieven uitgewerkt om de veiligheid in Oss te verhogen. Daarbij is uitdrukkelijk de wens uitgesproken dat de uitvoering van het integraal veiligheidsbeleid in de wijken, gelijk op zal lopen met het Wijkbeheeroverleg (WBO). De nota Wijkbeheer Oss heeft daarom ook als titel "Oss schoon, heel en veilig".

Gedurende de laatste jaren is de veiligheid in de directe woonomgeving een steeds belangrijker aspect geworden. Deze veiligheid wordt door een groot aantal factoren beïnvloed. Bijvoorbeeld de veiligheid in en om het huis (woninginbraak, auto-inbraak), maar ook de overlast van jongeren in de directe woonomgeving, zogenaamde "enge plekken" in de wijk, overlast van hondenpoep, te hard rijden in de straat, parkeeroverlast in de straat.

Bij het opstellen van het lokaal beleidsplan Integrale Veiligheid is nadrukkelijk gekozen voor een wijkgerichte benadering. Het daarvoor benodigde onderzoek naar de ervaren (on)veiligheid, op basis waarvan de prioriteitsstelling is bepaald, is op wijk- en buurniveau gehouden. Bij het uitwerken van het plan van activiteiten is aansluiting gezocht bij het op te zetten wijkbeheeroverleg. Wil men wijkbewoners meer bij het integraal veiligheidsbeleid betrekken, dan is de meest voor de hand liggende manier het wijkbeheeroverleg.

De regionale politie heeft bij het aanstellen van buurtcoördinatoren, haar organisatie aangepast aan het wijkbeheeroverleg. Zo wordt gewaarborgd dat in elk WBO een politiefunctionaris aanwezig is, naast vertegenwoordigers van bewoners, woningbouwvereniging, opbouwwerk en de wijkambtenaar van de gemeente.

Uit onderzoek naar de onveiligheidsgevoelens van de wijkbewoners blijkt dat de volgende problemen het hoogst scoren:

- fietsdiefstal (76%)
- woninginbraak (64%)
- bekladding straatmeubilair (60%)
- diefstal uit de auto (59%)
- te hard rijden (55%)

Behalve fietsendiefstal, wat meestal elders geschiedt, worden alle andere problemen in en om de woning ervaren. De doelstelling van het integrale veiligheidsbeleid is om de veiligheid in de directe leefomgeving te vergroten. Door het ingevoerde wijkbeheeroverleg wordt de organisatie van de uitvoering van dit beleid zo dicht mogelijk bij de bewoners gelegd.

Als doelstelling van het wijkbeheeroverleg wordt met name genoemd het bereiken van meer kwaliteit van de woon- en leefomgeving door dichter bij en samen met bewoners te werken, door afstemming op wijkniveau van de verschillende gemeentelijke beleidsterreinen en door samenwerking van de verschillende beheerders/instanties in de wijken. Middels wijkbeheer en een op te stellen wijkbeheerplan dienen de contacten goed te zijn met uiteindelijk een efficiënter gebruik van middelen.

In de nota wordt opgemerkt: "Een en ander vereist een aangepaste organisatie zowel voor overleg en afstemming op wijkniveau als binnen de gemeentelijke organisatie".

Voor alle duidelijkheid zij overigens vermeld dat ook Berghem en Megen, Haren en Macharen in het kader van wijkbeheer als een WBO-eenheid worden beschouwd. Hier zal een gefaseerde overgang naar wijkbeheer plaatsvinden. Waar in deze nota wordt gesproken over "wijken" worden dus de dorpen en kernen daaronder mede verstaan.

In het vervolg van de notitie wordt ruime aandacht geschonken aan het wijkbeheeroverleg ofwel het overleg over beheer op wijkniveau.

Verderop wordt in de nota gemeld: "Door middel van wijkbeheer en het Wijkbeheeroverleg wordt beoogd de integrale aanpak van het huidige buurtbeheer meer te structureren naar wijkaanpak. De aandacht gaat hierbij vooral uit naar het dagelijks beheer van de directe leef-, en woonomgeving van de Osse burgers. Dit betreft niet alleen de openbare ruimte, woningen en voorzieningen, maar tevens de openbare orde en veiligheid".

In de nu volgende notitie wordt aandacht geschonken aan twee aspecten, te weten:

- \* de gemeentelijke organisatie en wijkbeheer;
- \* de inhoud van wijkbeheer.

Benadrukt dient te worden dat de in deze notitie voorgestelde manier van werken als leidraad moet worden beschouwd. Immers als in de loop van de komende tijd blijkt dat tijdens de rit bijstellingen moeten worden gepleegd teneinde het proces beter en soepeler te laten verlopen, dan moet niet geschroomd worden deze wijzigingen ook door te voeren.

Dat betekent overigens ook dat alle wijken niet per definitie dezelfde manier van werken moeten hebben. Dat kan per wijk verschillen, al naar gelang de behoefte van de wijk zelf. Overigens dienen daarbij de uitgangspunten van wijkbeheer als leidraad te worden genomen.

Teneinde de hierboven genoemde doelstellingen te kwantificeren verdient het aanbeveling over enige jaren het rapport "Burgers en bestuur in de gemeente Oss" (Vakgroep Politicologie Katholieke Universiteit Nijmegen, Instituut voor Toegepaste Sociale Wetenschappen) in een aangepaste editie uit te brengen. Daaruit kan dan worden afgeleid of er inderdaad (nog) meer tevredenheid bestaat over het wonen in Oss en het functioneren van de gemeente.

Daarnaast dient tevens te worden onderzocht of inderdaad efficiënter gebruik van de beschikbare financiële middelen is gemaakt ofwel of voor hetzelfde geld meer werkzaamheden zijn verricht.

Gezien de hieronder (bij Groeimodel) vermelde planning verdient het aanbeveling eind 1996/begin 1997 een tussentijdse evaluatie te houden, zodat op korte termijn de eventueel noodzakelijke bijstellingen al kunnen plaatsvinden.

### **Groeimodel**

In 1995 is het groeimodel van buurt- naar wijkbeheer in gang gezet. Het is de bedoeling met het wijkbeheer in 1996 proef te draaien, waarna in 1997 een definitieve weg kan worden ingeslagen.

Een en ander betekent dat wijkbeheer een "paraplu-functie" vervult, waaronder vele gemeentelijke werkzaamheden worden ondergebracht. Buurtbeheerprojecten blijven binnen wijkbeheer een belangrijke rol spelen.

Dit houdt voor 1996 in dat wordt verder gewerkt op basis van de al enige jaren ingeslagen weg. Er is sprake van buurtbeheerprojecten, terwijl tevens de eerste schreden op het gebied van het wijkbeheer worden gezet. Er zijn 5 wijkambtenaren aangesteld, de functie van projectmanager is ingevuld en er zijn 5 wijkmeesters aangesteld. Voor de dorpen worden in het voorjaar van 1996 een wijkambtenaar en een wijkmeester aangesteld. Daarnaast wordt 1996 gebruikt om strategisch beleid te ontwikkelen en het wijkbeheer in de praktijk verder uit te bouwen. Het ligt in de bedoeling per 1 januari 1997 te starten met het wijkbeheer, zoals in deze notitie is omschreven.

De praktijk in andere gemeenten wijst uit dat wijkbeheer niet alleen gebaat is bij een groeimodel, maar ook onderhevig is aan een groei-proces. Velen moeten wennen aan de nieuwe manier van werken en sommigen ervaren vernieuwingen nu eenmaal als een bedreiging. Er zal in de komende tijd dus veel aandacht moeten worden geschonken aan het breed verschaffen van informatie over wijkbeheer, zowel bij bewoners als intern bij de gemeentelijke organisatie en andere professionele instellingen.

### **Projectorganisatie**

In deze notitie wordt een voorstel gedaan over de organisatie rond het project wijkbeheer. Daarbij wordt gekozen voor een projectorganisatie met 6 wijkambtenaren (voorlopig voor 15 uur per persoon per week), een projectmanager wijkbeheer, een stuurgroep wijkbeheer, verantwoordelijke portefeuillehouder(s), terwijl ook de rol van de gemeenteraad en van het college aan de orde komen.

De wijkambtenaren en de projectmanager blijven organisatorisch opgehangen aan hun eigen directeur, maar vormen samen een team dat onder de stuurgroep wijkbeheer ressorteert.

In de stuurgroep hebben zitting de verantwoordelijke portefeuillehouder(s), de gemeentesecretaris, de directeurs van de sectoren en de projectmanager.

De primaire taak van de stuurgroep is het initiëren van het strategisch beleid rond wijkbeheer.

De keuze voor deze projectorganisatie wordt om de volgende redenen gedaan:

1. de projectorganisatie loopt door alle sectoren heen (gebaseerd op horizontale werkverbanden);
2. projectorganisatie werkt sneller en meer efficiënt dan de staande organisatie;
3. er kunnen op eenvoudige wijze externen (bijv. corporaties, politie, opbouwwerk) bij worden betrokken.

### **Relatie wijkbeheer - integrale veiligheid**

In diverse gemeentelijke nota's wordt al melding gemaakt (soms zonder het woord te noemen) van de relatie integrale veiligheid - wijkbeheer. Genoemd kunnen worden de nota's: "Aandacht voor een sociaal veilige omgeving", "Veiligheid in Oss" en "Oss overal veilig".

In de nota "Oss overal veilig" wordt opgemerkt: "De door burgers ervaren onveiligheid in hun woonomgeving heeft een sterke gevoelswaarde (subjectieve veiligheid). Via het te ontwikkelen wijkbeheeroverleg zal getracht worden alle wijkbewoners (ouderen en jongeren, alleenstaanden en gezinnen) te betrekken bij projecten, zowel in de probleemstellende als probleemoplossende en besluitvormingsfase".

Het integrale veiligheidsbeleid is in het wijkbeheeroverleg door drie daarbij betrokken personen vertegenwoordigd:

1. (buurt)coördinator regionale politie;
2. coördinator samenleving en criminaliteit;
3. projectmanager wijkbeheer

Zoals uit bovenstaande citaten blijkt, sporen de beide beleidslijnen van wijkbeheer en integrale veiligheid. De nota "Oss overal veilig" schept ruimte om initiatieven, die op basis van wijkbeheer worden genomen, op te pakken en omgekeerd biedt de aanpak van wijkbeheer ruimte om initiatieven op het terrein van integrale veiligheid tot realiteit te maken. Dat geldt zowel voor initiatieven vanuit bewoners en gebruikers van de wijk, als voor initiatieven, die vanuit de gemeente, de politie en eventueel andere instellingen komen.

Daarnaast is het van belang te constateren dat de functie's van wijkambtenaar en van buurtcoördinator overeenkomsten vertonen. Samenwerking tussen deze functionarissen is dan ook onontbeerlijk en dat zal in de praktijk tot positieve resultaten voor zowel het wijkbeheer als de integrale veiligheid leiden.

Daarbij verdient het aanbeveling tot één buurtcoördinator per wijk te komen. Van de kant van de politie is toegezegd dat per wijk een "primus" zal worden aangewezen.

Overigens betekent een en ander ook dat er veel contact zal moeten zijn met de coördinator samenleving en criminaliteit teneinde de beide beleidsterreinen zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen.

## 2. PROCES VAN WIJKBEHEER

In de Nota Structuur wijk- en buurtbeheer in de gemeente Oss wordt als doel van het wijkbeheer en het wijkbeheroverleg (WBO) genoemd: **het in stand houden en verbeteren van de kwaliteit van de woon-, en leefomgeving.**

Dit door dichter bij en samen met de bewoners te werken, door afstemming op wijkniveau van de verschillende beleidsterreinen en door samenwerking tussen de verschillende beheerders en instanties in de wijk".

Dit houdt in dat in principe alle werkzaamheden, die op wijkniveau kunnen plaatsvinden onder wijkbeheer vallen. Daarvoor is overigens geen sluitende definitie te geven. De praktijk zal uitwijzen waar de grenzen wat exacter kunnen worden getrokken.

Naast wijkbeheer is ook de ontwikkeling op stedelijk niveau van belang voor wijkbeheer. Stedelijk beheer is weer de paraplu waaronder wijkbeheer hangt. Stedelijk beheer wordt bepaald door de beleidslijnen, die op stedelijk niveau worden uitgezet voor het beheer en de ontwikkeling van de gemeente. Deze beleidslijnen (bv. de Perspectiefnota) zijn maatgevend voor de ontwikkeling van het wijkbeheer.

Indien wijkbeheer wordt gezien als een belangrijk neveneffect, of als uitvloeisel van sociale vernieuwing, dan kan daar nog aan worden toegevoegd dat wijkbeheer een belangrijke rol speelt in de relatie bestuur - bestuurden. Het gaat immers om een ontwikkeling naar schaalverkleining, waarin burgers zich kunnen herkennen en waarin het bestuur zich herkenbaar kan opstellen.

Om flexibiliteit in het proces zoveel mogelijk te garanderen, ligt het voor de hand te kiezen voor een model van projectorganisatie, dat enerzijds dwarsverbanden legt tussen onderdelen van de ambtelijke organisatie en dat anderzijds garanties biedt voor de betrokkenheid van bestuur en gemeenschap.

Er is voorshands voor gekozen het aantal deelnemers in eerste instantie te beperken onder het motto: klein beginnen, later uitgroeien. Van het begin af aan zijn naast de bewoners ook de politie, de woningbouwcorporatie en het opbouwwerk betrokken.

Teneinde de contacten op strategisch niveau te versterken verdient het aanbeveling een platform wijkbeheer in het leven te roepen, waarin (op managementniveau) deelnemen de gemeente, de woningbouwvereniging, de politie en het opbouwwerk. Dit platform wisselt ervaringen uit, ontwikkelt gemeenschappelijk beleid en richt zich op het versterken van de onderlinge samenwerking.

Overigens dient te worden benadrukt dat binnen wijkbeheer het algemene belang van een wijk voorop staat. Er dient dus voor te worden gewaakt dat individuele belangen de overhand krijgen, maar worden afgewogen tegen het algemene wijkbelang.



## Wijkbeheer en het gemeentebestuur

In deze notitie wordt in de besluitvormingsprocedure een uitdrukkelijk taak weggelegd voor het gemeentebestuur: gemeenteraad, college en verantwoordelijke portefeuillehouder(s).

De gemeenteraad stelt de randvoorwaarden voor wijkbeheer vast, het college stelt de wijkbeheerplannen vast en de coördinerend portefeuillehouder heeft een belangrijke rol in de dagelijkse gang van zaken rond het wijkbeheer.

Wijkbeheer is een werkveld met belangrijke politieke implicaties want binnen wijkbeheer is de betrokkenheid van de burgers bij de politiek en de gemeente groter dan ze wellicht ooit geweest is. Daar, waar de burgerij zo'n krachtige stem heeft, dient het gemeentebestuur op te reageren.

Het vaststellen van wijkbeheerplannen is bij uitstek een taak voor het college. Vaststelling door het college geeft precies die status aan het wijkbeheerplan die zo'n plan nodig heeft om geloofwaardig te zijn bij de burgers. Bovendien wordt daardoor de essentie van het wijkbeheer (relatie bestuur - bestuurden) benadrukt.

### 3. DEELNEMERS

Centraal bij het opstellen van de plannen staan de bewoners. Zij vormen immers de spil binnen het hele proces van wijkbeheer: zij dragen ideeën aan op basis waarvan de wijkbeheerplannen worden opgesteld.

Een belangrijke rol is vanzelfsprekend weggelegd voor de wijkstichtingen. Benadrukt moet worden dat de wijkstichting geen vertegenwoordiging, maar een afspiegeling (klankbord) van de wijk vormt. Tot de wijkorganisatie worden gerekend bewoners, winkeliers, instellingen, verenigingen, organisaties en bedrijven etc. Zij maken in overleg met de gemeente en andere professioneel betrokkenen het concept-wijkbeheerplan, dat door de wijk zelf wordt vastgesteld en via de projectorganisatie wijkbeheer ter definitieve sanctionering aan het college wordt aangeboden.

Er mag van worden uitgegaan dat iedere deelnemer, vanuit de eigen discipline, het doel voor ogen heeft om Oss schoon, heel en veilig te houden en te maken.

Het moet niet worden uitgesloten dat het aantal deelnemers zich in de toekomst uitbreidt. Dat hangt mede af van de behoefte, die de bewoners van de diverse wijken in Oss aan bepaalde voorzieningen hebben. De toekomst zal leren in hoeverre dit zal plaatsvinden.

Niet mag uit het oog worden verloren dat iedere bij wijkbeheer betrokken discipline zijn eigen verantwoordelijkheden kent. Deze verantwoordelijkheden moeten worden onderkend en gerespecteerd. De professionele instellingen zullen moeten accepteren dat de wijkstichtingen ook eigen verantwoordelijkheden hebben en deze ook moeten dragen. Daarbij is het niet erg als er fouten worden gemaakt; het maken van fouten is inherent aan werken. Vanzelfsprekend moeten fouten zoveel mogelijk worden voorkomen.

#### 4. GEMEENTELIJKE ORGANISATIE EN WIJKBEHEER

Bij het tot stand brengen van de projectorganisatie voor wijkbeheer doen zich knelpunten voor, die voortkomen uit:

- a. de verwachtingen van wijkbewoners;
- b. onduidelijkheid over de rol van het gemeentebestuur, zowel gemeenteraad als college;
- c. de sectorale aanpak, die om integratie vraagt.

Aangetekend dient te worden dat uit het rapport "Burgers en bestuur in de gemeente Oss" blijkt dat de gemeente Oss voldoet aan de verwachtingen, die men van een gemeente van deze omvang mag verwachten. Het vertrouwen van bewoners in de gemeentelijke bureaucratie ligt iets lager dan in de kleine gemeenten in Nederland, maar weer wat hoger dan in de grote gemeenten. Iets dergelijks geldt ook voor het vertrouwen in het gemeentebestuur. Er is echter geen onderzoek gedaan naar de onderlinge samenwerking binnen het gemeentelijk apparaat.

De te beantwoorden vraag bij het opzetten van de projectorganisatie wijkbeheer is derhalve:

Hoe kunnen we de organisatie van wijkbeheer zodanig opzetten dat deze knelpunten (grotendeels) worden opgelost met een zodanig effect dat:

- \* de bewoners van Oss zien dat er snel en concreet iets gebeurt;
- \* de bewoners in ieder geval één duidelijk aanspreekpunt hebben binnen de gemeente, in de persoon van de wijkambtenaar;
- \* het geloof van bewoners in gemeentebestuur toeneemt;
- \* duidelijk is welk en hoeveel geld er binnen de wijken te besteden is;
- \* de wijkambtenaren collega's rechtstreeks kunnen vragen de overeengekomen werkzaamheden te starten;
- \* de interne samenwerking en de klantgerichtheid binnen het ambtelijk apparaat worden bevorderd.

## **Voorgestelde oplossingen**

Bij het opzetten van de organisatie voor wijkbeheer moet rekening worden gehouden met de volgende niveaus:

- \* strategisch niveau;
- \* tactisch niveau;
- \* uitvoerend niveau.

Verder moet op gemeentelijk niveau rekening worden gehouden met de volgende organen:

Strategisch niveau:

- \* raad(scommissies);
- \* college;
- \* stuurgroep/verantwoordelijke portefeuillehouder(s);
- \* projectmanager wijkbeheer;
- \* coördinator samenleving en criminaliteit.

Tactisch niveau:

- \* wijkambtenaren.

Uitvoerend niveau:

- \* wijkmeesters.

De rode draad door de projectorganisatie is dat naarmate de detailering van de beslissingen toeneemt, de beslissingsbevoegdheid lager in de organisatie komt te liggen.

Hoewel scherpe grenzen niet zijn aan te geven, is het wel de bedoeling dat iedere schoenmaker zich zoveel mogelijk bij zijn eigen leest houdt. Dat betekent dat zij, die op strategisch niveau bezig zijn zich zo min mogelijk bemoeien met het tactische en nog minder met het uitvoerende niveau. De projectmanager neemt hierin een wat uitzonderlijke rol in. Hij beweegt zich als een spin in het web van het wijkbeheer en zal zijn inbreng op alle 3 niveaus hebben. Hij vormt een verbinding tussen het strategische, tactische en uitvoerende niveau. Het tactische en uitvoerende niveau zijn daarentegen een belangrijke voedingsbron voor het strategische niveau.

Samengevat: Het beleid stelt de randvoorwaarden vast en bemoeit zich niet met de uitvoering, terwijl de uitvoering binnen de randvoorwaarden blijft, maar wel wordt betrokken bij de beleidsvoorbereiding.

Hieronder volgt een overzicht van de taken van de diverse gemeentelijke organen:

### **Gemeenteraad**

- \* stelt het strategisch beleid rond het wijkbeheer vast (besturen op hoofdlijnen);
- \* stelt financiële middelen beschikbaar voor het wijkbeheer.

Het sanctioneren van de wijkbeheersplannen, voor zover passend binnen het door de gemeenteraad vastgestelde beleid, de beschikbare financiële middelen en wettelijke regelingen, vindt plaats door het college.

In het kader van het sturen op hoofdlijnen wordt voorgesteld het college de bevoegdheid te geven wijzigingen in uitgaven in het kader van de systematiek van maraps en jaarrekeningen achteraf (d.w.z. begrotingswijzigingen) aan de gemeenteraad te verantwoorden.

### **College**

- \* toetst de adviezen van de stuurgroep aan de doelen en randvoorwaarden, die de gemeenteraad heeft gesteld;
- \* sanctioneert de wijkbeheersplannen en -budgetten, voor zover die passen binnen het door de gemeenteraad vastgestelde beleid, de beschikbaar gestelde financiële middelen en wettelijke regelingen;
- \* beslist in laatste instantie bij conflicten;
- \* in het kader van de systematiek van maraps en jaarrekeningen is het college bevoegd werkzaamheden te laten verrichten en achteraf verantwoording af te leggen aan de gemeenteraad.

### **Stuurgroep**

De taakomschrijving van de stuurgroep luidt als volgt:

- \* kan zelf meningsvorming uiten over de taakinhoud van wijkbeheer;
- \* beoordeelt voorstellen en adviezen van de projectmanager en doet daarover een voorstel aan het college

In de stuurgroep hebben zitting:

- \* de verantwoordelijk portefeuillehouder wijkbeheer (voorzitter);
- \* de portefeuillehouder openbare orde en veiligheid;
- \* de directeur van de sector Bestuur en Milieu;
- \* de directeur van de sector Welzijn;
- \* de directeur van de sector Sociale Zaken en Werk;
- \* de directeur van de sector Stad;
- \* de directeur van de sector Middelen;
- \* de projectmanager wijkbeheer (secretaris).

Teneinde de inbreng van externen op strategisch niveau te garanderen, zal de stuurgroep eenmaal per twee vergaderingen vertegenwoordigers van de politie, het opbouwwerk en van de woningbouwcorporaties uitnodigen.

De stuurgroep brengt rechtstreeks adviezen uit aan het college.

## **Verantwoordelijke portefeuillehouder(s) wijkbeheer**

\* is bestuurlijk aanspreekpunt voor:

- . bestuurders;
- . de wijkambtenaren en de projectmanager;
- . het management;
- . wijkorganisaties.

\* de burgemeester woont, als dat nodig is, als eerst verantwoordelijke voor openbare orde en veiligheid en als bestuurlijk coördinator de vergadering van de stuurgroep bij.

## **Projectmanager wijkbeheer**

- \* stuurt de wijkambtenaren aan;
- \* is aanspreekpunt voor het bestuur m.b.t. de strategische aspecten van het wijkbeheer;
- \* regelt de financiële bewaking;
- \* is secretaris van de stuurgroep;
- \* verzorgt de administratieve voorbereiding van de bestuurlijke besluitvorming in het kader van wijkbeheer.

## **Wijkambtenaar**

De wijkambtenaren zijn, mét de projectmanager, een klankbord voor elkaar. Voor de inhoud van hun werk zijn zij "opgehangen" aan de stuurgroep.

- \* loodst in overleg met de projectmanager wijkbeheer het proces wijkbeheer door het gemeentelijk apparaat;
- \* is het centrale aanspreekpunt voor de betrokken wijk en voor het gemeentelijk apparaat;
- \* voert overleg met het wijkbeheeroverleg;
- \* introduceert het integraal veiligheidsbeleid in de wijk;
- \* ontplooit initiatieven naar sectoren om werkzaamheden te ondernemen en op te starten;
- \* signaleert knelpunten in voorbereiding en uitvoering;
- \* zorgt ervoor dat (waar nodig) overleg tussen wijk en sectoren tot stand komt;
- \* pleegt nazorg met betrekking tot de uitgevoerde werkzaamheden;
- \* heeft een algemeen coördinerende functie.

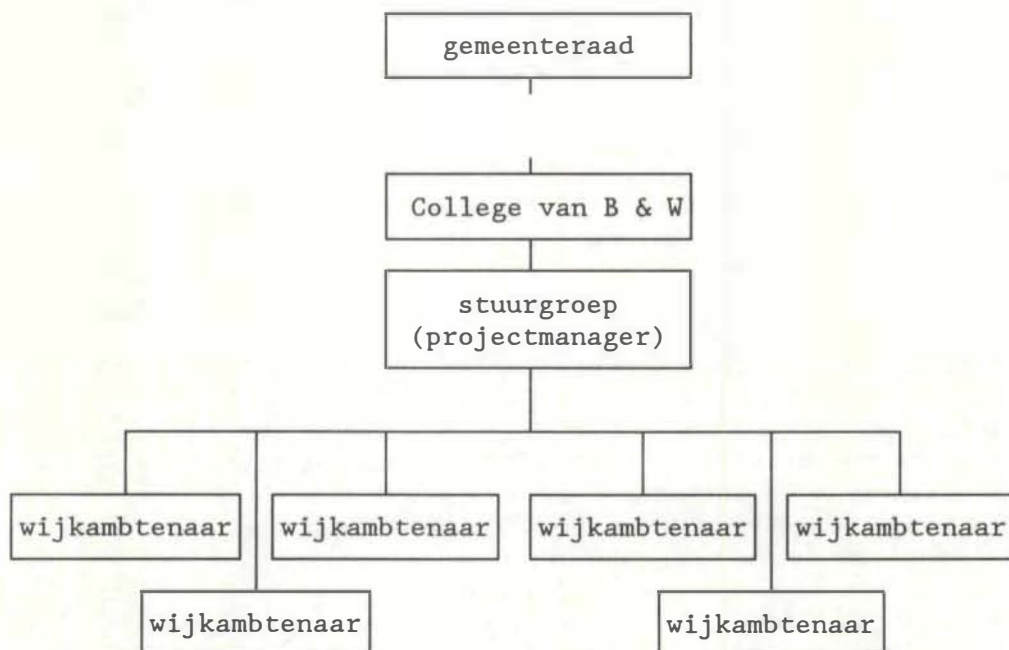
De bevoegdheden van de wijkambtenaren luiden als volgt:

- \* kan toezeggingen doen aan wijken, voor zover zij blijven binnen het beschikbare budget en overige aan het wijkbeheer gestelde randvoorwaarden;
- \* heeft rechtstreeks toegang tot afdelingshoofden en sectordirecteuren;
- \* kan voorstellen doen om gemeentelijke planningen te wijzigen.

## Wijkmeester

- \* signaleert klachten op het gebied van groen en civiel richting opzichter en klussteam;
- \* houdt toezicht op de openbare ruimten;
- \* is een vraagbaak voor buurtbewoners;
- \* stimuleert en helpt buurtbewoners bij het schoonhouden en opruimen van hun wijk;
- \* verricht schoonmaakwerkzaamheden op de openbare weg;
- \* houdt een oog op onderhoudswerkzaamheden die door derden worden verricht;
- \* geeft voorlichting op kleinschalig milieugebied;
- \* is behulpzaam bij het bestrijden van de hondenpoepproblematiek (signalerend/voorlichtend);
- \* is een verlengstuk van het WBO en neemt deel aan de vergaderingen;
- \* heeft een signalerende functie richting politie (bv. ongeregelde- den, onveiligheid, vandalisme, burenruzies);
- \* houdt een spreekuur;
- \* onderhoudt contacten met de wijkfunctionarissen.

De wijkmeesters zijn in dienst van de gemeente, maar kunnen op verzoek van-, en in overleg worden aangestuurd door het bestuur van de betrokken wijkstichting. In iedere wijk functioneert één wijkmeester. De organisatie ziet er in schema als volgt uit:



## **De totstandkoming van de adviezen van de Stuurgroep aan het College van Burgemeester en Wethouders**

- \* De stuurgroep krijgt van de projectmanager voorstellen en adviezen ter beoordeling voorgelegd; aan die voorstellen en adviezen zijn eventueel minderheidsstandpunten toegevoegd.
- \* De leden van de stuurgroep hebben vóór de vergadering van de stuurgroep de voorstellen en adviezen, voor zover van toepassing, binnen hun sector besproken.
- \* De leden van de stuurgroep maken ter vergadering hun standpunt met betrekking tot de voorstellen kenbaar. Het voorleggen van een verdeeld advies aan het college dient zoveel mogelijk te worden voorkomen.
- \* Bij de vaststelling van de wijkbeheerplannen toetst de stuurgroep, evenals het college alleen op de volgende criteria, te weten:
  - strijd met de wet;
  - overschrijding van de beschikbare budgetten.Daarnaast dient te worden nagegaan of er sprake is van strijd met van gemeentewege vastgesteld beleid.
- \* De stuurgroep besluit:
  - welke voorstellen aan het college worden voorgelegd;
  - hoe de voorstellen aan het college worden voorgelegd (bijvoorbeeld met vermelding van minderheidsstandpunten; verdeeld advies).
- \* Hierover wordt door de secretaris van de stuurgroep een verslag gemaakt.
- \* De projectmanager stelt ten behoeve van het college een voorstel op en voegt daaraan het verslag van de vergadering van de stuurgroep toe.
- \* De voorzitter van de stuurgroep parafeert de nota. Er is geen medeparaaf van andere sectoren, aangezien deze zeer nauw bij het opstellen van de plannen zijn betrokken.

## **De relatie van de projectorganisatie wijkbeheer met de gemeentelijke organisatie**

De relatie van de projectorganisatie met de staande organisatie laat zich als volgt aanduiden:

- \* er wordt gewerkt op basis van wijkbeheerplannen, die door het wijkbeheeroverleg zijn opgesteld na overleg met de staande organisatie;
- \* eventuele geschillen tussen het wijkbeheeroverleg en de staande organisatie worden in laatste instantie aan het college voorgelegd;
- \* de wijkambtenaren kunnen op basis van door het college vastgestelde wijkbeheerplannen en in overleg met en via de betrokken sectoren en afdelingen besluiten werk aan te besteden in of buiten de staande organisatie; overigens dient daarbij rekening te worden gehouden met het fenomeen gedwongen winkelnering;
- \* de wijkambtenaren volgen kritisch de uitvoering van wijkbeheerplannen door de staande organisatie;
- \* indien de wijkambtenaar toezeggingen doet aan de wijk, dienen deze toezeggingen in overleg met de staande organisatie tot stand te



- komen;
- \* toezeggingen door de wijkambtenaar aan de wijk dienen per definitie te worden nagekomen;
  - \* bij conflicten tussen de wijkambtenaar en de staande organisatie, worden deze besproken tussen de projectmanager en de wijkambtenaar en, indien nodig, met de sectordirecteur.
- In een conflict beslist tenslotte, de project manager gehoord, de stuurgroep.

Hetgeen hierboven is omschreven, heeft gevolgen voor de manier van werken voor zowel gemeentebestuur als voor ambtenaren. Daar wijkbeheer zich vooral bezighoudt met praktische zaken in de dagelijkse leefomgeving, ligt het voor de hand dat het gemeentebestuur zich wat meer naar de achtergrond begeeft, terwijl het ambtelijk apparaat de cultuuromslag van bepalend naar meer ondersteunend moet maken. Er moet rekening mee worden gehouden dat deze ontwikkeling tijd kost en dat er energie in zal moeten worden gestoken.

## 5. WIJKBEHEERPLANNEN

Centraal in de uitvoering van wijkbeheer staan de wijkbeheerplannen, die door het college worden vastgesteld.

De wijkbeheerplannen geven inzicht in:

- \* welke activiteiten/werkzaamheden in het kader van wijkbeheer worden verricht;
- \* welke gelden hiervoor beschikbaar zijn (hoeveel en uit welk budget);
- \* wanneer wat wordt uitgevoerd en door wie (planningsaspect).

Naast de afspraken omtrent het dagelijks beheer, komen bij het opstellen en uitvoeren van de wijkbeheerplannen de andere participanten en hun bijdragen uitdrukkelijk in beeld (woningbouwcorporaties, opbouwwerk etc.). Het wijkbeheerplan is in die zin een integraal uitvoeringsplan voor een wijk.

Wanneer de wijkbeheerplannen eenmaal door het college zijn vastgesteld, zijn de betrokken sectoren gehouden aan de inhoud ervan. Voor de wijkambtenaren vormen zij daarmee de bestuurlijke dekking/het bestuurlijk antwoord op de vraag wie wat gaat doen in de uitvoering.

Zoals hieronder wordt vermeld bestaan de wijkbeheerplannen uit 4 onderdelen te weten:

- \* de integrale uitvoeringsprogramma's van de gemeente;
- \* actieprogramma integrale veiligheid;
- \* de integrale uitvoeringsprogramma's van de overige professionele participanten;
- \* de ideeën vanuit de bevolking zelf.

Het dagelijks beheer (bv. een losliggende stoeptegels) blijft een zaak, die rechtstreeks tussen wijkbewoner(s) en gemeente (klachtenbalie Stad 629505) wordt geregeld; dit onderwerp komt in principe niet op de agenda van het wijkbeheeroverleg.

Voor de eerste twee onderdelen zijn per definitie financiële middelen beschikbaar. Voor het vierde onderdeel is een zogenaamd wijkbudget beschikbaar. Dit budget mag door de wijk zelf worden besteed onder de volgende voorwaarden:

- \* de middelen mogen niet in strijd met de wet worden besteed;
- \* niet in strijd met gemeentelijk beleid;
- \* het mag alleen gaan om maatregelen op wijkniveau;
- \* de prioriteitsvolgorde wordt bepaald door de wijkbewoners zelf;
- \* het beschikbare budget mag niet worden overschreden.

Ten aanzien van de integrale uitvoeringsprogramma's van de gemeente geldt dat deze openbaar worden gemaakt. Het verdient aanbeveling de uitvoeringsprogramma's wijksgewijs op te stellen, zodat de integrale aanpak op wijkniveau zoveel mogelijk wordt gewaarborgd. Daarbij moet het mogelijk zijn aan te geven welke onderdelen van uitvoeringsprogramma's wellicht uitstel kunnen lijden, zodat met wijken kan worden besproken welke werkzaamheden wanneer worden uitgevoerd. Tevens dient te zijn aangegeven welke werkzaamheden op stedelijk niveau worden uitgevoerd; deze staan verder niet ter discussie (bv. de hoofdwegstructuur, het rioleringsplan). Indien werkzaamheden uitstel kunnen lijden, kan het WBO voorstellen om activiteiten om te wisselen met een activiteit die voor een later jaar opgenomen is in het IUP. De

financiële dekking (meerjarig) moet evenwel gewaarborgd zijn. Ten aanzien van de uitvoeringsprogramma's van andere professionele instellingen zal worden overlegd over een vergelijkbare manier van werken.

De financiële speelruimte van de wijkstichtingen betreft dus het wijkbudget maar ook subsidies van de gemeente en gelden die gereserveerd zijn voor uitvoering van het veiligheidsplan.

#### Hoe komen de wijkbeheerplannen tot stand?

Het is van belang voor de totstandkoming van de wijkbeheerplannen te kiezen voor een zorgvuldige aanpak. Dat vergroot het vertrouwen tussen politiek/gemeente enerzijds en bevolking anderzijds.

De hieronder beschreven procedure kan, in overleg met alle betrokkenen, worden bekort.

1. De gemeenteraad neemt een besluit over de randvoorwaarden van het wijkbeheer.
2. De wijkambtenaar stelt in samenspraak met het wijkbeheeroverleg een concept-wijkbeheerplan op, waarbij:
  - \* wijkbewoners en in de wijk aanwezige organisaties in de gelegenheid worden gesteld zelf suggesties aan te dragen;
  - \* medewerkers van de gemeente, de woningbouwcorporaties en eventueel andere instellingen de bewoners adviseren over de technische mogelijkheden, de financiële middelen etc;
  - \* het opbouwwerk de rol vervult van ondersteuner van de bewoners(groepen) en ook als stuwende kracht binnen de wijk optreedt.
3. De wijkambtenaren bespreken de aangedragen ideeën met de gemeentelijke sectoren, en zonodig andere instellingen.
4. De wijkambtenaren koppelen zonodig het onder 3. besprokene weer terug naar het wijkbeheeroverleg en de bewoners ten behoeve van eventuele bijstellingen. Hiertoe wordt een bijeenkomst belegd waarvoor de bewoners van de betrokken wijk worden uitgenodigd. Van deze bijeenkomst wordt een verslag gemaakt, dat aan de stukken wordt toegevoegd.
5. Het wijkbeheeroverleg stelt het wijkbeheerplan bij en stelt een concept-prioriteitenplan op.
6. Het aangepaste wijkbeheerplan met prioriteitsstelling wordt met de wijkbewoners besproken tijdens een openbare zitting waarin het plan definitief wordt vastgesteld. Van deze bijeenkomst, waarvoor alle wijkbewoners worden uitgenodigd, wordt een verslag gemaakt, dat aan de stukken ten behoeve van de stuurgroep en het college wordt toegevoegd.
7. De stuurgroep beoordeelt de concept-wijkbeheerplannen en stelt haar advies op aan het College van Burgemeester en Wethouders.
8. De projectmanager dient het onder 6. bedoelde plan in bij het college met advies van de stuurgroep.

9. Het college neemt een besluit over de concept-plannen en toetst daarbij uitsluitend aan de hiervoor genoemde criteria.
10. De plannen worden aan de betrokken commissieleden ter kennisgeving toegezonden en voor alle raadsleden in de leeskamer ter inzage gelegd; eventuele begrotingswijzigingen worden aan de gemeenteraad ter vaststelling aangeboden.
11. Het wijkbeheerplan wordt via de pers openbaar gemaakt en ter inzage gelegd in het informatiecentrum van de betrokken wijk. De bewoners worden hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld.

De wijkbeheerplannen zijn na vaststelling door burgemeester en wethouders kaderstellend voor:

- \* het gemeentelijk apparaat, zowel bestuurlijk als ambtelijk, zowel de staande organisatie als de projectorganisatie;
- \* de overige deelnemers in het proces van wijkbeheer;
- \* uitgaven ten laste van budgetten.

#### **Uitvoering van de wijkbeheerplannen**

In het voorgaande is reeds benadrukt dat de vastgestelde wijkbeheerplannen kaderstellend zijn voor de totale gemeentelijke organisatie. De wijkambtenaar verzoekt met inachtneming van de vastgestelde middelen en planningsmedewerkers van de afdelingen en sectoren de werkzaamheden te starten. Hij is geen opdrachtgever in hiërarchische zin. De wijkambtenaar bewaakt daarnaast of de beschikbaar gestelde middelen daadwerkelijk worden besteed.

Knelpunten in de uitvoering worden bij de wijkambtenaar gemeld. Deze bespreekt een mogelijke oplossing met:

- \* de collega van de betreffende sector;
- \* de verantwoordelijk leidinggevende;
- \* de projectmanager wijkbeheer indien met de verantwoordelijk leidinggevende geen oplossing kan worden bereikt.

Pas in laatste instantie wordt het college geïnformeerd. Het college beslist tot een oplossing, waarbij eventueel de betrokken sector wordt geraadpleegd. Er wordt naar gestreefd het inschakelen van het college tot een minimum te beperken.

Het spreekt voor zich dat de wijkambtenaar eventuele vertragingen meldt aan het wijkbeheeroverleg.

### Financiële vertaling

Voor 1996 zijn de volgende budgetten beschikbaar:

projectmanager wijkbeheer	f 80.000,--
wijkambtenaren	f 200.000,--
aanpassingsproject openbare ruimte	f 250.000,-- <sup>1</sup>
wijkmeesters	f 110.000,-- <sup>2</sup>
wijkbudget	f 50.000,--

---

<sup>1</sup> PPN 1995, blz. 25,(4.4.0.) voor 1997 is voor dit doel f 200.000,-- en m.i.v. 1998 f 100.000,-- beschikbaar.

<sup>2</sup> f 35.000,-- structureel gemaakt rekeningsresultaat en f 75.000,-- PPN 1995 (4.3.0 ,integraal veiligheidsbeleid).

BIJLAGE

BEZETTING FUNCTIES BINNEN WIJKBEHEER

De gehele gemeente Oss is in zes wijken verdeeld. Hieronder volgt en overzicht van de wijken en de daarin werkzame functionarissen.

Portefeuillehouder wijkbeheer: wethouder J. Cuppen portefeuillehouder openbare orde en veiligheid: burgemeester Projectmanager wijkbeheer: P. Brack.						
wijk	Centrum, Krinkelhoek, Mettegeupel	Oss NoordWest	Oss Zuid	Schadewijk	Ruwaard	Berghem, Megen, Macharen
wijkstichting contactpersoon	STOLP mw. K. Mathij- sen	Oss NoordWest M. Ulsen	Oss Zuid A. Blok	't Klavertje mw. E. v. Haaren	Rucra M. Laarmans	
wijkambtenaar gemeente	C. van Looveren	C. Veraart	mw. H. Ober	J. Swaans	H. Otjens	vacature
wijkmeester	L. van Hoeij	H. Kuijpers	T.Pijnenburg	W.Hartogs	B. van Boxtel	vacature
buurtcoördinator politie	T. de Klein A. de Jong	A. de Jong F. van Doorn	G. Nagel G. Geerdink	R. Couwenberg	N. v. d. Donk F. Beerlage	H. van Aalten A. de Jong
coördinator bouwvereniging	A. Sterkens	A. Sterkens	A. Sterkens	A. Sterkens	A. Sterkens	wordt nader ingevuld
coördinator S.O.M.	R. de Roos	R. de Roos	R. de Roos	F. Mulkens	M. Reuser	G. Teunissen



the *Journal of Applied Behavior Analysis* (1974), and the *Journal of Experimental Psychology: Applied* (1975).

There are a number of reasons why the *Journal of Applied Behavior Analysis* has been so successful. First, it has a very high impact factor (1.83) and a high citation rate (10.33). Second, it has a very high acceptance rate (85.7%). Third, it has a very high retention rate (95.2%). Fourth, it has a very high retention rate (95.2%). Fifth, it has a very high retention rate (95.2%).

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

the *Journal of Applied Behavior Analysis* (1974), and the *Journal of Experimental Psychology: Applied* (1975).

There are a number of reasons why the *Journal of Applied Behavior Analysis* has been so successful. First, it has a very high impact factor (1.83) and a high citation rate (10.33). Second, it has a very high acceptance rate (85.7%). Third, it has a very high retention rate (95.2%). Fourth, it has a very high retention rate (95.2%). Fifth, it has a very high retention rate (95.2%).

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.

The *Journal of Applied Behavior Analysis* is a very successful journal because it has a very high impact factor and a high citation rate. It also has a very high acceptance rate and a very high retention rate. This is because the journal is very well organized and has a very high quality of articles. It is also very well edited and has a very high quality of reviews.